

Bijprotocol: wond door dieren

“Ondanks voorzorgsmaatregelen... een verwonding opgelopen”

Behalve het risico op een infectie zijn er ook andere risico's als kinderen rechtstreeks bij de dieren kunnen komen. Zij kunnen bijvoorbeeld gewond raken bij het voeren of het verzorgen van dieren.

Wat is een bijwond?

U bent gebeten door een hond, kat, paard, konijn of cavia, of een ander dier. We noemen het een bijwond als de beet echt door de huid heen gaat.

Wat zijn de verschijnselen van een bijwond?

Een bijwond ziet er zo uit:

- Soms zit er een blauwe of rode plek.
- De huid is geschaafd, opengescheurd of doorgeprikt.
- Vaak hebben de punten van de tanden kleine gaatjes in de huid gemaakt.

Een bijwond kan flink bloeden en pijn doen. Soms is ook een pees, gewricht, zenuw of bot beschadigt.

Hoe ontstaat een bijwond?

Dieren die zich bedreigd voelen gaan vluchten of aanvallen. Kunnen ze niet weg, dan bijten ze.

Eerste hulp bij een bijwond

Spoel de bijwond goed uit onder de kraan met lauw water. Je mag ook gewone zeep gebruiken om de wond uit te wassen. Dek een grote wond na het uitwassen af. Bijvoorbeeld met een schoon verband of een schone doek. Neem daarna contact op met uw huisarts.

Uw huisarts hecht een bijwond meestal niet. In de wond kunnen bacteriën zitten van het dier dat u gebeten heeft. Door de wond te hechten kunnen die bacteriën niet meer naar buiten. De kans op een ontsteking is dan groter. Daarom laten we ook grotere bijwonden meestal open.

Bij beschadiging van een pees, gewricht, zenuw of bot stuurt de huisarts u door naar de chirurg in het ziekenhuis.

Medicijnen bij een bijwond

Tetanusinjectie:

Bij elke bijwond is er kans op een infectie met tetanus.

Tetanus is een infectieziekte die zeer ernstig kan zijn. Gelukkig komt tetanus in Nederland bijna nooit voor. De meeste mensen in Nederland zijn tegen tetanus ingeënt (vaccinatie). Kinderen in Nederland worden door het consultatiebureau ingeënt op de leeftijd van 6-9 weken, 3, 4 en 11 maanden, en bij 4 en 9 jaar. Na die laatste inenting houdt de bescherming 10 jaar aan. Kinderen zijn zo vanaf 4 maanden tot ongeveer hun 19e jaar beschermd tegen tetanus. Na die tijd is een nieuwe

inenting nodig, als zij extra kans lopen op een infectie met tetanus bijvoorbeeld door een bijtwond.

- Bent u nooit ingeënt? Dan is het belangrijk dat u zo snel mogelijk een prik krijgt met antistoffen tegen tetanus. U krijgt meteen ook een andere prik (inenting) die ervoor zorgt dat u zelf antistoffen maakt tegen tetanus. Na één maand en na zes maanden moet u weer zo'n inenting halen.
- Is uw laatste inenting tegen tetanus langer dan 10 jaar geleden? Dan krijgt u een herhalingsprik. Dit kan eventueel een dag na de beet gebeuren.

Antibiotica:

In sommige gevallen krijgt u antibiotica om de kans op een infectie te verminderen. Bijvoorbeeld:

- bij een mensenbeet of kattenbeet;
- bij bijtewonden aan hand, pols, been of voet;
- bij diepe 'tandprikbeten' die u moeilijk kunt uitspoelen en die weinig bloeden;
- bij bijtewonden met rafelige en gekneusde wondranden (paardenbeet/koeienbeet);
- als uw weerstand verminderd is;
- als u een bepaalde chronische aandoening heeft, zoals diabetes mellitus.

Neem na een bijtwond altijd zo snel mogelijk, bij voorkeur direct na de gebeurtenis telefonisch contact op met huisartsenpraktijk van het kind. Het kan zijn dat er een tetanusinjectie of antibiotica nodig is.